

Uzsākts regulēto upju hidroloģiskā režīma monitorings

Publicēts: 27.04.2021.

[Interreg](#)

[Vides aizsardzība](#)

[Preses relīzes](#)

Projekta "Latvijas - Lietuvas pārrobežu upju un ezeru ūdens baseinu vienota pārvaldība" (TRANSWAT) ietvaros Cieceres un Losis upēs, augšpus un lejpus HES, veikti caurplūduma mērījumi, kā arī uzstādīti speciāli sensori ūdens līmeņa monitoringam.

Uzstādītie sensori fiksēs ūdens līmeņa izmaiņas un nodrošinās ikdienas noteces aprēķinus. Iegūtie rezultāti ļaus ne tikai modelēt zivīm pieejamo upju biotopu izmaiņas un aprēķināt ekoloģisko caurplūdumu katrai HES, bet arī novērtēt HES kaskāžu operatīvo režīmu. HES kaskādēs, kas atrodas uz Cieceres upes, ir uzstādītas Kaplāna tipa turbīnas, kas darbojas pieteces režīmā. Parasti tiek pieņemts, ka šī tipa turbīnas neietekmē upju hidroloģisko režīmu, tomēr projekta laikā veiktie mērījumi ļaus novērtēt ietekmi konkrētajās upēs pēc faktiskajiem datiem.

Pēc pirmajiem mērījumu rezultātiem, kas veikti laika posmā no 2021. gada 18. marta, var secināt, ka gan Cieceres, gan Losis upēs HES darbības dēļ dažu stundu laikā notiek krasas ūdens līmeņa un noteces izmaiņas, kas izraisa upju krastu erozijas procesa attīstību. Ūdens līmeņa svārstību dēļ samazinās arī lašveidīgajām zivīm potenciāli pieejamo dzīvotņu platības.

Projekta TRANSWAT mērķis ir nodrošināt vienotu pārrobežu upju un ezeru ūdensobjektu novērtēšanu un apsaimniekošanu, kuru hidromorfoloģiskā un ekoloģiskā kvalitāte rada risku nesasniegt Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra direktīvas 2000/60/EK, Kopienas rīcību ūdens resursu politikas jomas, noteiktos mērķus.

Projekta teritorijā ietilpst trīs pārrobežu upju baseini (Venta, Lielupe un daļa no Daugavas/Dauguva baseina), kuros daudzi ūdensobjekti nesasniedz labu ekoloģisko kvalitāti. Daži upju ūdensobjekti projekta teritorijā tiek klasificēti kā stipri pārveidoti, jo tajos atrodas hidroelektrostaciju (HES) kaskādes, kuru darbība izmaina upju dabisko hidroloģisko režīmu. Ezeru ūdensobjekti pārrobežas teritorijā pārsvarā ir izdalīti kā atsevišķi ūdensobjekti tikai Latvijā. Tā rezultātā ezeru ūdens kvalitātes monitorings un slodžu analīze šiem ūdensobjektiem tiek veikti tikai Latvijas teritorijā.

Par LVĢMC

LVĢMC apkopo un apstrādā vides informāciju, veic vides monitoringu un informēsabiedrību par vides stāvokli, nodrošina zemes dzīļu fonda ģeoloģisko pārraudzību un zemes dzīļu racionālu izmantošanu, kā arī īsteno valsts politiku ģeoloģijas, meteoroloģijas, klimatoloģijas, gaisa kvalitātes un pārrobežu gaisa piesārņojuma ietekmes jomā.

Sanita Pelēke

Sabiedrisko attiecību speciālists

Mob. tālr.: + 371 27337797

E - pasts: sanita.peleke@lvgmc.lv

<https://www.varam.gov.lv/lv/uzsakts-reguleto-upju-hidrologiska-rezima-monitorings>

